

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

V

tegen

HLN.be

Met een brief van 19 april 2018 dient meester Niels Bovens namens zijn cliënte, mevrouw V, een klacht in tegen HLN.be. Aanleiding zijn twee artikels:

- van 31 maart 2018 onder de titel *Poetsvrouw maakt naaktfoto's met demente bejaarden. Werkneemster rusthuis op staande voet ontslagen;*
- van 1 april 2018 onder de titel *Poetsvrouw die naaktfoto's zou hebben gemaakt van bejaarden riskeert celstraf.*

De heer Edwin Ceulebroeck, afgevaardigde van De Persgroep, antwoordt met een brief van 15 mei waarop Niels Bovens repliceert met een brief van 11 juni 2018.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 27 augustus 2018. Mevrouw V en meester Bovens woonden de hoorzitting bij. Edwin Ceulebroeck was aanwezig voor HLN.be.

DE FEITEN

Het eerste artikel gaat over het ontslag van een poetsvrouw in een rusthuis in Zottegem, met als titel: *Poetsvrouw maakt naaktfoto's met demente bejaarden*. Volgens het artikel kleepte de vrouw dementerende bewoonsters uit, fotografeerde hen en stuurde de foto's door naar collega's.

Het tweede artikel schrijft dat de vrouw een celstraf riskeert. Titel en artikel hebben het over de poetsvrouw die naaktfoto's zou hebben gemaakt. Het artikel besluit dat het parket de vrouw zal dagvaarden als de feiten bewezen worden.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAAGSTER is de betrokken poetsvrouw. Ze zegt dat de artikels haar in ruime kring herkenbaar maken en het vermoeden van onschuld schenden.

Het eerste artikel identificeert klagster te fel door de vermelding van haar voornaam, initialen van haar familienaam en leeftijd, met daar bovenop haar functie als poetsvrouw, de naam van het woonzorgcentrum, het feit dat ze een jaar geleden moeder werd en een foto die de redactie zonder toestemming van haar Facebookaccount haalde. Klagster was duidelijk herkenbaar op de foto, ook al was die geblurd.

Het artikel is zeer affirmatief en schrijft in absolute bewoordingen dat klagster dementerende bewoonsters uitkleedde, fotografeerde en foto's doorstuurde naar collega's. Het mist elke nuance en schendt het vermoeden van onschuld.

Een eerste versie van het artikel stond bovendien al online nog voor klaagster door de politie was verhoord. Op dat moment had de journalist haar al schuldig verklaard en verschenen er negatieve reacties op HLN.be en sociale media, terwijl het nog om een vooronderzoek ging.

Klaagster belde de journalist met de vraag om het artikel te anonimiseren en fouten recht te zetten. Die zei dat hij dat niet van plan was en dat hij haar niet kon helpen, waarna de advocaat van klaagster contact nam. Ook hij vond geen gehoor en de journalist wilde ook geen contactgegevens van de redactie doorgeven. Pas nadat de advocaat, na het verlengde paasweekend, de redactie bereikte, haalde die de voornaam en de foto offline.

Klaagster ontkent dat ze door de directie of de OCMW-raad ontslagen werd, zoals het artikel schrijft. Ze had eerder zelf al ontslag genomen omdat ze ander werk had. Het gesprek met de OCMW-voorzitter ging over de vraag of ze haar hele opzeg moest uitdoen. Daarbij is niet gesproken over het voorval met de foto's omdat het niet aan de orde was. Maar de journalist gaat verkeerdelijk uit van een gedwongen ontslag en leidt daaruit af dat klaagster schuldig is.

Het artikel bevat nog fouten waar klaagster niet kan op ingaan wegens het geheim van het onderzoek.

HLN.be schendt de privacy, aangezien berichtgeving over beroepsactiviteiten of een strafrechtelijk onderzoek een weerslag kan hebben op privéleven, vrienden en familie. Klaagster betwist niet dat media mogen berichten over de feiten, maar dat moet gebeuren met respect voor het privéleven, te meer omdat klaagster geen publiek figuur is.

Het artikel heeft klaagster schade berokkend. Ze had net nieuw werk, maar kreeg daar meteen haar ontslag, waarbij de nieuwe werkgever expliciet verwees naar het artikel op HLN.be. Ook daaruit blijkt de schending van de privacy.

Het tweede artikel is meer genuanceerd en in de voorwaardelijke wijs. Het noemt ook geen naam of initialen. Daarom heeft klaagster er inhoudelijk geen problemen mee. Maar ze is wel boos omdat haar foto er opnieuw bij staat, ondanks haar uitdrukkelijke vraag na het eerste artikel om de foto niet meer te gebruiken.

De journalist heeft klaagster nooit gecontacteerd voor een reactie of haar versie van de feiten. Toen ze na publicatie zelf vroeg om te reageren, heeft hij haar gewoon afgescheept.

HLN.be zegt dat het onderwerp maatschappelijk relevant is omdat er veel mensen in woonzorgcentra verblijven. Als daar iets gebeurt, is het relevant om erover te schrijven. In dit geval gaat het om zedenfeiten waarnaar een onderzoek was geopend bij het parket.

De vermelding van voornaam, initialen van de familienaam en leeftijd kan volgens de code van de Raad voor de Journalistiek. Bovendien maakte klaagster zich zelf enigszins bekend door de foto's van de bejaarden te delen via WhatsApp en heeft ze niets gedaan om te verhullen dat zij degene was die de strafbare feiten pleegde.

Het is ook geoorloofd om te vermelden dat klaagster recent moeder geworden was. Een journalist probeert, ook in zedenfeiten, zo volledig mogelijk te zijn en publiceert de gegevens die hij heeft. Hij bewaart wel de anonimiteit, en dat is gebeurd.

De code laat toe om zonder toestemming een foto van Facebook te halen als er een maatschappelijk belang is, wat het geval was. Het ging om klaagster haar profielfoto en de toegang tot haar account was niet beperkt. De foto was geblurd en niet herkenbaar voor het brede publiek.

De inhoud van de artikels is gecheckt en klopt. De journalist heeft de directie van het woonzorgcentrum en de voorzitter van het OCMW gecontacteerd, en nog andere bronnen die hij niet bekend kan maken. De OCMW-voorzitter zei letterlijk: “Onmiddellijk werd beslist om de poetsvrouw op non-actief te zetten. We hebben haar ’s avonds gebeld om te zeggen dat ze voorlopig niet meer moet komen. Ze vroeg niet eens waarom. (...) Toen de OCMW-raad haar confronteerde met de feiten en de foto’s, zei ze geen woord. (...) Het leek wel alsof het haar allemaal niet kon schelen. Ze aanvaardde haar ontslag en vertrok”.

Door haar ontslag te aanvaarden, gaf klaagster duidelijk de indruk dat ze de haar ten laste gelegde feiten niet betwistte, zegt HLN.be. De journalist heeft geen eigen interpretaties toegevoegd en citaten staan tussen aanhalingstekens. In haar klacht bij de Raad vermeldt klaagster geen elementen die die het feit dat zij de foto’s maakte in twijfel trekken.

De journalist heeft klaagster niet gecontacteerd omdat hij haar telefoonnummer niet had. Maar hij heeft een sms gestuurd naar haar vriend met de vraag of zijn vriendin hem kon terugbellen voor een reactie. Daar is geen antwoord op gekomen.

De artikels schenden het vermoeden van onschuld niet. Het verschil tussen de affirmatieve formulering in het eerste artikel en de voorwaardelijke wijs in het tweede, is een louter stijlverschil. De ene journalist schrijft nu eenmaal zus en de andere zo.

De artikels gaan over het professionele optreden van klaagster. Zulke berichten hebben vaak privé-implicaties, maar dat betekent niet dat ze de privacy schenden.

HLN.be heeft op vraag van de advocaat van klaagster de foto offline gehaald en de naam verder geanonimiseerd om de zaak niet op de spits te drijven. Enkel de redactie kan zo iets beslissen, een individuele journalist kan dat niet. Daarom is het pas gebeurd nadat de advocaat de redactie had gecontacteerd. Maar de aanpassing betekent niet dat er een fout was begaan.

BESLISSING

De richtlijn bij artikel 23 van de code bepaalt dat elke verdachte het vermoeden van onschuld geniet en dat dit moet blijken uit de berichtgeving. Het eerste artikel vermeldt in titel en inleiding affirmatief dat de poetsvrouw dementerende bewoonsters uitkleedde, naaktfoto’s van hen maakte en de foto’s doorstuurde naar collega’s. Het gaat niet om citaten maar om formuleringen van de journalist. Het contrast met het tweede artikel springt in het oog. Dat heeft het in de voorwaardelijke wijs over naaktfoto’s die de vrouw zou gemaakt hebben, waarvoor ze een celstraf riskeert als de feiten bewezen worden.

HLN.be zegt dat het eerste artikel gebaseerd is op verschillende bronnen, maar de journalist heeft voor publicatie geen contact gehad met klaagster of haar advocaat, die primaire bronnen zijn, om hun versie van de feiten te horen.

Om de combinatie van die redenen is de Raad van oordeel dat het eerste artikel het vermoeden van onschuld van klaagster schendt.

De richtlijn bij artikel 23 bepaalt verder dat de voornaam, beginletter van de familienaam en de leeftijd van een verdachte eventueel vermeld kunnen worden, afhankelijk van de ernst van de feiten, de stand van het onderzoek en het maatschappelijk belang.

HLN.be heeft de volledige naam van klaagster niet genoemd, maar de beperkte identiteitsgegevens in combinatie met het feit dat ze recent moeder was geworden, haar functie als poetsvrouw, de weliswaar geblurde foto en de naam van het woonzorgcentrum, maken haar toch in brede kring herkenbaar.

In combinatie met de affirmatieve berichtgeving waarvan sprake in vorig punt is de Raad van oordeel dat het eerste artikel klaagster overdreven herkenbaar maakt.

Klaagster en haar advocaat hebben na publicatie van het eerste artikel de journalist gecontacteerd om sommige elementen recht te zetten en het bericht te anonimiseren. De journalist wees hun vraag af en bracht hen, ondanks hun vraag, niet in contact met de redactie, wat contrasteert met zijn poging om klaagster vóór publicatie via haar vriend te bereiken. De Raad is van oordeel dat de journalist rekening had moeten houden met de vraag van klaagster en haar de kans had moeten geven om te reageren, overeenkomstig artikel 6 van de code over wederwoord.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is gegrond wat het eerste artikel betreft.

Brussel, 13 september 2018